

Co bude potřeba z teorie:

Derivace funkce f v bodě a

$$f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h},$$

Derivace zleva, resp. zprava

$$f'_-(a) = \lim_{x \rightarrow a^-} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}, \quad \text{resp.} \quad f'_+(a) = \lim_{x \rightarrow a^+} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}.$$

Vzorečky pro výpočet:

- $(f + g)' = f' + g'$,
- $(fg)' = f'g + fg'$,
- $\left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f'g - fg'}{g^2}$,
- $(g \circ f)' = f \cdot g' \circ f$

Věta. Pokud je f spojitá v a zleva, resp. zprava, a pokud existuje limita $L = \lim_{x \rightarrow a^-} f'(x)$, resp. $L = \lim_{x \rightarrow a^+} f'(x)$. Potom $f'_-(a) = L$, resp. $f'_+(a) = L$.

Věta (Leibnizův vzorec).

$$(fg)^{(n)} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} f^{(k)} g^{(n-k)}.$$

Příklady:

1. Existuje derivace funkce $f(x) = x|x|$ v bodě 0?

2. Necht

$$f(x) = \begin{cases} x^2 & x \leq 1 \\ ax + b & x > 1. \end{cases}$$

Určete a, b tak, aby $f(x)$ měla v bodě 1 derivaci.

3. Pro jaké α reálné má funkce

$$f(x) = \begin{cases} |x|^\alpha \sin \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$$

derivaci v bodě 0. Kdy je tato derivace v bodě 0 spojitá?

4. Určete rovnici tečny a normály ke grafu funkce $f(x) = x^3 + 2x^2 - 4x - 3$ v bodě $[-2, ?]$ grafu.
5. Vypočtete f' všude, kde existuje pro $f(x) = \frac{2x}{1-x^2}$.
6. Vypočtete f' všude, kde existuje pro $f(x) = \frac{\sin^2 x}{\cos x^2}$.
7. Vypočtete f' všude, kde existuje pro $f(x) = \ln(e^x + \sqrt{1+e^{2x}})$.
8. Vypočtete f' všude, kde existuje pro $f(x) = 2^{\operatorname{tg} \frac{1}{x}}$.
9. Vypočtete f' všude, kde existuje pro $f(x) = \operatorname{arctg} \frac{1+x}{1-x}$.
10. Vypočtete f' všude, kde existuje pro $f(x) = x \cdot \arcsin^2(5x+7)$.
11. Vypočtete f' (resp. $f'_\pm$) všude, kde existují pro $f(x) = \sqrt{1-e^{-x^2}}$.
12. Vypočtete f' (resp. $f'_\pm$) všude, kde existují pro $f(x) = \arccos\left(\frac{1}{1+x^2}\right)$.
13. Vypočtete f' (resp. $f'_\pm$) všude, kde existují pro $f(x) = \sqrt{1-\cos(2x)}$.
14. Spočtete $f^{(10)}(x)$ pro $f(x) = \sqrt{x}$.
15. Spočtete $f^{(13)}(x)$ pro $f(x) = (x^4 + 3x) \sin x$.